

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล

ชื่อผู้เขียน นางสาวรุ่งเพชร หอมสุวรรณ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์	พิเชิธรเสถียร	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา	ไทยาภิรมย์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวดี	ซอนตะวัน	กรรมการ
อาจารย์ ดร.อวยพร	คัมมขยกุล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุสันหา	อิมแย้ม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นในการถ่ายทอดปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเด็กไปสู่พยาบาล การใส่ท่อทางเดินหายใจทำให้ผู้ป่วยเด็กไม่สามารถสื่อสารด้วยวิธีการพูดได้ ดังนั้นผู้ป่วยเหล่านี้ต้องใช้วิธีการสื่อสารด้วยอวัยวะภาษา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจแต่ละวัยใช้สื่อสารกับพยาบาล และวิธีการที่พยาบาลใช้สื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจแต่ละวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเด็กอายุ 1-15 ปี ที่ได้รับการใส่ท่อทางเดินหายใจขณะเข้ารับการรักษาพยาบาลในหออภิบาลกุมารเวชกรรม และหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 19 ราย และพยาบาลที่มีการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเด็กจำนวน 25 ราย รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยเด็ก แบบสอบถามพยาบาล แบบบันทึกและคู่มือการสังเกตวิธีการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กและพยาบาล ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ทดสอบการบันทึกการสังเกตได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสื่อสารที่ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจใช้สื่อสารกับพยาบาลมากที่สุดคือ การแสดงออกทางใบหน้า รองลงมาคือ การใช้สัญญาณศีรษะและสัญญาณมือซึ่งเหมือนกันในทุกวัย ยกเว้นวัยเรียนที่ใช้การถาม-ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ โดยผู้ป่วยเด็กวัยหัดเดินและวัยก่อนเรียนไม่ใช้ภาษามือ การเขียนสัญลักษณ์หรือคำ การกระพริบตาหรือกำมือ และการชี้ด้วยศีรษะหรือแขนขา แต่ใช้มากขึ้นในผู้ป่วยเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ป่วยเด็กวัยหัดเดินและวัยก่อนเรียนจะใช้วิธีแสดงออกทางอารมณ์มากกว่าวัยเรียน และวัยรุ่น

ส่วนวิธีการสื่อสารที่พยาบาลใช้สื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจมากที่สุดคือ การพูดบอกเล่า รองลงมาคือ การแสดงท่าทาง ซึ่งใช้กับผู้ป่วยเด็กเกือบทุกวัย ยกเว้นผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่พยาบาลใช้วิธีการถาม-ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่มากที่สุด โดยพยาบาลไม่ใช้วิธีการอ่านจากริมฝีปากผู้ป่วยกับการใช้อุปกรณ์ช่วยกับผู้ป่วยเด็กวัยหัดเดิน และไม่ใช้อุปกรณ์ช่วยกับผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียน แต่จะใช้สองวิธีนี้เพิ่มขึ้นกับผู้ป่วยเด็กวัยเรียน และวัยรุ่นตามลำดับ

ผลของการวิจัยนี้แสดงว่า วิธีการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาลมีความแตกต่างกันในแต่ละวัยของผู้ป่วยเด็ก ดังนั้นพยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ควรเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับวัยของผู้ป่วยเด็ก เพื่อที่จะได้ให้การรักษาพยาบาลได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเด็ก

Thesis Title Communication Between Intubated Pediatric Patients and Nurses

Author Miss Roongphetch Homsuwon

M.N.S. Pediatric Nursing

Examining Committee :

Associate Professor	Wilawan	Picheansathian	Chairman
Assistant Professor	Nittaya	Tiyaphirom	Member
Associate Professor	Dr. Ratanawadee	Chontawan	Member
Lecturer	Dr. Ouyporn	Tunmukayakul	Member
Associate Professor	Dr. Susanha	Yimyam	Member

Abstract

Communication is essential to express problems and needs of pediatric patients to nurses. Respiratory intubation makes the pediatric patients unable to speak, so they have to use nonverbal communication. The purposes of this descriptive research were to describe the communication methods used by intubated pediatric patients in each age group to communicate with nurses, and to describe the communication methods used by nurses to communicate with intubated pediatric patients in each age group. The samples were 19 intubated pediatric patients aged 1-15 admitted in a pediatric intensive care unit and an acute care unit in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital and 25 nurses who had communicated with these pediatric patients. Data were collected by non-participatory observation. The instruments consisted of the pediatric patients' demographic data form, a recorded nurses' questionnaire, an observation of communication methods recording form, and an observation guideline. These instruments were tested for content validity by five

experts. The reliability of the observation recording form was obtained by means of interrater observer and it was one. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study revealed that the most frequently used method of communication by intubated pediatric patients with nurses was facial expression. Second were head and hand signals which were used by all age groups except school-age patients who used yes or no questions. Toddler and pre-school aged patients did not use sign language, writing, eye blinking, hand-grasping, and pointing with head or extremities. These were increasingly used in school-age and adolescent patients, respectively. Whereas, toddler and pre-school aged patients used emotional expression more than school-age and adolescent patients.

The most frequently used method of communication which nurses used to communicate with intubated pediatric patients was speaking and the second was posture for all age groups except school-age intubated patients whom nurses used yes or no questions. Nurses did not use lip reading and assist devices with toddler patients and did not use assist devices with pre-school aged patients. But nurses used these two communication methods more with school-aged and adolescent patients.

The results of this study indicated that communication methods used by intubated pediatric patients and nurses were different between each age group of pediatric patients. Therefore, nurses and health care personnel should use appropriate communication methods to each pediatric patient in order to give appropriate care to their problems and needs.